

HET STANDBEELD

Een vrolijk toneelspel in drie delen

door

B. J. BOVE

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
(Grimas Theatergrime verkoop)
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **HET STANDBEELD** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **B. J. BOVE** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © 1998 Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **7** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten
van u te claimen, of te innen.**

PERSONEN:

Boer Guus Beurs - lid van het organisatiecomité

Boerin Gretha - zijn vrouw

Johan - hun zoon

Carla - hun dochter

Johanna - dienstmeid

Jansen en de Kroon - twee rechercheurs uit de stad

Jacob Jansen - voorzitter van het organisatiecomité

EERSTE BEDRIJF

Het podium stelt een boerenhuiskamer voor. Van de zaal uit gezien gaat de deur naar links naar de slaapkamer van de boer en de boerin. De deur in het midden geeft toegang tot het halletje van de trap die naar boven leidt. De deur rechts gaat naar de hal en geeft de mogelijkheid naar buiten of naar de kelder te gaan. Johan en Carla komen nadat het podium een ogenblik helemaal leeg was, heel voorzichtig op met een naakte etalagepop. Voorzichtig en heel stil leggen ze de pop neer. Als ze praten, praten ze zacht.

Carla: Als je nog eens wat weet broertje, dan alsjeblieft niet meer zo vroeg. Ik kan mijn ogen nog steeds niet goed open krijgen.

Johan: Ja zusje.. Je bent in stad niet meer gewend zo vroeg op te staan hè?

Carla: Oho... Ik begin ook al om acht uur met mijn werk hoor.

Johan: (*spottend*) Dan zijn hier de koeien al gemolken.

Carla: Zeur nou maar niet. Zeg me liever wat we met die blote kerel gaan doen. (*kijkt onderzoekend naar de pop*) Is het eigenlijk wel een kerel?

Johan: Natuurlijk...dat zie je toch zo ...Kijk eens naar die karakterkop..

Carla: Ach...daar herken je mannen aan...? Is dat het belangrijkste...? Go...heb ik me altijd vergist...Maar vertel... wat gaat er gebeuren?

Johan: (*de pop op de stoel zettende*) Luister, je weet dat morgenvroeg de nieuwe fontein ingewijd wordt.

Carla: Ja, dat heb ik gehoord. Maar...ik hoorde ook iemand mompelen dat het geen manier van doen was en dat de organisatie wel zou merken dat niet iedereen het er mee eens is. Waarom zijn er ontevreden?

Johan: Het comité waar onze geliefde vader (*hij wijst naar de deur van de slaapkamer links*) ook zitting in heeft, heeft besloten een Griekse schone op de fontein te plaatsen. Stel je dat voor.. (*zijn stem wordt wat harder*)

Carla: (*kalmerend*) Rustig nou maar... Je maakt hem nog wakker... Ik begrijp dat jij die Griekse schone geen goed idee vindt?

Johan: Geen goed idee? Het is helemaal geen idee. Het heeft toch helemaal niks met ons dorp te maken...

Carla: Wat zou jij dan willen?

Johan: Het gaat niet alleen om mij. Je hebt zelf al gehoord dat er inwoners zijn die er anders over denken. Wij wilden liever een houthakker of een timmerman als standbeeld bij de fontein.

Carla: Waarom dat dan? Zo'n gewoon beeld? Is dat niet fantasieloos?

Johan: Juist... een gewoon beeld, dat bij het dorp past. Wij vinden dat ons dorp zijn bestaan te danken heeft aan de vele mensen die in het hout gewerkt hebben. Het dorp is ontstaan door de houthakkers en boswerkers.

Carla: Ja dat klopt wel. Geen gek idee. Maar... het is nu dus te laat...

Johan: Ja, maar we willen de organisatoren toch laten merken dat ze een grote fout maken. Daarom willen we ze een "kleine" verrassing bereiden.

Carla: Wat heeft die pop daarmee te maken? Dat heb je me nog steeds niet verteld. Je doet er echt geheimzinnig mee.

Johan: Dat is niet geheimzinnig bedoeld. We moeten alleen oppassen dat ons plan niet uitlekt.

Carla: Oké... Dat betekent dus dat de pop er wat mee te maken heeft, maar in welke vorm? Vertel mij nu eindelijk eens wat dat voor een plan is.

Johan: *(lachend)* Mijn zusje is nog net zo nieuwsgierig als altijd...

Carla: En jij bent nog net zo'n pestkop als altijd... *(ze loopt op hem af en vergeet daarbij de pop. Ze struikelt half over de pop en Johan kan haar nog net opvangen)*

Johan: *(net als Carla angstig en doodstil luisterend met de ogen gericht op de deur van de slaapkamer)* Oei...

Carla: Dat komt er nou van als je iemand te nieuwsgierig maakt.

Johan: Goed...luister. Het plan is heel simpel. We ontvoeren de Griekse schone en we zetten de pop, verkleed als timmerman, er voor in de plaats.

Carla: *(stomverbaasd)* Maar hoe willen jullie dat dan regelen?

Johan: Aankleden oefenen jij en ik nu. *(Carla kijkt verbaasd)* Ja kijk maar niet zo. Wat denk je waarom we zo vroeg zijn? Ik haal even een paar kleren van mijn kamer... Vanavond krijgen we een pakje timmermanskleren. Maar we moeten dat aankleden even oefenen. Daarna verstoppen we de pop in de kelder. Vanavond kleden we hem vlug aan en brengen hem dan laat in de avond naar de plaats van de officiële handeling.

Carla: Dus wij gaan nu deze naakte man netjes aankleden? Laten we dat maar op jouw kamer doen, dan worden we niet gestoord.

Johan: Op mijn kamer is haast geen ruimte.. *(kijkt op zijn horloge)* Het kan ook hier. Dat redden we nog. De oudjes slapen nog wel een tijdje. *(gaat naar de slaapkamerdeur rechts en luistert)* Daar wordt nog driftig gesnurkt. Ik haal snel de kleren. *(Carla is nu een moment alleen op het podium als Johan door de deur in het midden afgaat)*

Carla: *(kijkt naar de pop)* Wat een idee... *(tegen de pop)* Dus jij wordt timmerman en misschien nog wel een beroemde ook.. Ik ben

benieuwd hoe dat afloopt. *(Johan komt weer op, met een bundeltje kleren onder zijn arm)*

Johan: Zo zus.. nou mag je voor de eerste keer in je leven een naakte man aankleden.

Carla: Hoezo de eerste keer?

Johan: *(verbaasd)* Heb je dat wel eens eerder gedaan?

Carla: Natuurlijk.. vaak genoeg...

Johan: *(kijkt haar met grote ogen en open mond aan)* Jij.. hebt.. Welke kerel dan...?

Carla: Jou natuurlijk. Per slot van rekening ben ik een paar jaartjes ouder dan jij en ik heb je enkele keren een droge luier om mogen doen... Maar kom... kleden. Anders worden pa en ma toch nog te vroeg wakker. *(Johan en Carla kleden de pop aan. Dat gaat niet zo soepel. Tijdens deze procedure klinken de volgende opmerkingen:)*

Johan: Wat elastisch is die vent zeg.. *(als hij de armen haast niet in de mouwen krijgt)*

Carla: Wat een akelig koude bips... *(als ze hem de broek aantrekt. Uiteindelijk is de pop aangekleed en hij wordt rechtop gezet)* Nou, hij ziet er keurig uit in jouw pakkie.

Johan: Ja, dat past goed... Dan kunnen ze me dus ook een timmermanspak in mijn maat bezorgen..

Carla: Ja, dat moet dan ook passen. *(Johan merkt opeens dat er wat in de jaszak van de pop zit. Hij voelt, pakt en haalt er een speelgoedpistool uit)* Hoe kom je daaraan?

Johan: Nou, dit pak heb ik echt een hele tijd niet aangehad. Dit is nog het speelgoedpistooltje dat ik bij de tombola op het dorpsbal gewonnen heb.

Carla: Het lijkt net echt...

Johan: Ja, dat is zo. *(hij bekijkt het pistooltje nog eens, glimlacht, loopt naar de pop en geeft die het pistooltje in de hand en zegt)* Nou is het een echte gentle-man-boef. Als we hem zo op de fontein zouden zetten, zou de burgemeester zich een ongeluk schrikken bij de onthulling. *(opeens klinken er geluiden uit het halletje rechts)*

Carla: Wat is dat?

Johan: *(luistert even bij de deur)* Verdorie, dat moet Johanna zijn. Die is weer eens veel te vroeg.

Carla: Wat nu?

Johan: We moeten de pop verstoppen. *(ze rennen op de pop af, maar de deurklink beweegt en de deur gaat open. Johan hard fluisterend)* Kom Carla... achter de bank.. *(beide verdwijnen met een sprong achter de bank die middenachter op het podium staat. De pop staat met zijn gezicht en dus ook met het pistool in de richting van de deur.*

Johanna komt van rechts op, ziet de figuur met het pistool en schrikt hevig. Even blijft ze stokstijf van schrik staan en dan steekt ze haar handen omhoog en roept bibberend)

Johanna: Niet schieten... Ik heb niets gezien... Helemaal niets.. Ik ga al... Ik verklap niets... *(ze draait zich om, rent de deur uit, klapt die achter zich dicht en roept buiten de deur) Help... Politie... Moordenaars...!. (als Johanna buiten is, komen Carla en Johan weer achter de bank vandaan en kijken elkaar wanhopig aan)*

Johan: Verdorie.. nu wordt iedereen wakker en iedereen ziet de pop. *(hij kijkt wanhopig om zich heen)*

Carla: *(kordaat)* Dat hoeft niet... Let op.... Snel die pop de kleren uit. *(zij begint meteen de pop uit te kleden en Johan helpt haar dan onmiddellijk)* Zo, ... die kleren neem jij mee naar je kamer en je doet zelf onmiddellijk daar die kleren aan.

Johan: Waarom?

Carla: Jij was die boef... Johanna heeft je niet herkend...

Johan: Ja.. goed... en die pop...?

Carla: Die verstop ik in de kelder. Sneller.. ik hoor vader al. *(kijkt angstig naar de deur van de slaapkamer)*

Johan: Wat moet ik doen..?

Carla: Dat zien we vanzelf wel... Maak eerst maar dat je wegkomt. *(Johan verdwijnt door de deur middenachter met de kleren onder zijn arm en Carla pakt de intussen weer naakte pop op haar nek en verdwijnt er met een paar haastige botsingen mee door de deur. Als die net achter haar sluit komt Guus Beurs nog maar half gekleed in de kamer, kijkt slaperig rond, haalt de schouders op en roept over zijn schouders)*

Guus: Hier is niks hoor... Je zult wel weer gedroomd hebben. *(hij wil de slaapkamer weer binnengaan, maar botst bij de deur tegen zijn vrouw Gretha op die, gekleed in een lange dikke nachtjapon, opkomt)*

Gretha: Ik heb niet gedroomd. Ik heb duidelijk een gil gehoord. Het leek de stem van Johanna.

Guus: Nou... zie jij Johanna dan?

Gretha: Nee... Misschien is ze in de keuken. *(wil naar rechts afgaan, hoort geluiden van rumoerende stemmen)* Hoor je... Daar is wat... Ga eens kijken Guus.

Guus: Goed, ik zal... *(loopt eerst naar de deur, blijft er voor staan, wordt duidelijk nerveus, recht zijn schouders, draait zich om en zegt gemaakt onverschillig)* Ach, wie zou daar nou zijn ... Johanna natuurlijk. Ga jij maar even kijken. *(doet een paar stappen terug)*

Gretha: Wat is dat nou? Durf je niet?...

Guus: *(beledigd)* Wat een onzin... Natuurlijk durf ik. *(loopt op de deur af en blijft weer staan. Langzaam steekt hij zijn hand uit in de richting van de kruk. Op dat moment gaat de deur open en Guus springt geschrokken enkele stappen achteruit. De rechercheurs Jansen en de Kroon stormen binnen, gevolgd door Johanna)*

Jansen: *(om zich heen kijkend)* Niemand de deur uit... Blijf waar je bent...
Handen omhoog!

Guus: *(protesterend)* Ja maar....

de Kroon: Mond dicht... Handen omhoog allemaal... *(Gretha en Guus steken de handen omhoog en Johanna doet het van schrik ook)*

Jansen: U toch niet mevrouwtje... U hebt toch niets gedaan... *(Johanna's armen gaan weer naar beneden)*

Guus: *(woedend)* Wat mankeert jullie..! Wat moeten jullie hier!?

de Kroon: Wij zoeken inbrekers mannetje... *(loopt al onderzoekend naar hem kijkend om Guus heen)* Maar jij bent wel de eerste inbreker die ik in een lange onderbroek zie rondlopen. *(lacht spottend)*

Jansen: Ja... en dan dat helpstertje... *(wijst op Gretha)* Kijk eens hoe charmant ze er uit ziet in haar doorzichtige japonnetje. *(Gretha kijkt heel verschrikt en drukt haar japon om zich heen)*

de Kroon: Handen omhoog! *(Gretha's handen schieten weer omhoog)*

Gretha: *(wanhopig)* Johanna wat betekent dit allemaal?

Guus: *(woedend)* Ja, zeg op, wat is dit voor een gedoe...

Jansen: *(dreigend)* Gedoe? Pas op mannetje! *(tegen Johanna)* Kent u deze inbrekers in hun vreemde pakkies?

Johanna: Ja... dat is mijn baas en dat is mijn bazin. *(ze wijst op Guus en Gretha)*

Jansen: Zo, ... uw baas en uw bazin... *(wordt zich plotseling bewust van wat er gezegd werd)* Wat zegt u? Uw... baas en... uw bazin..?
Betekent dat... *(kijkt verschrikt van Guus naar Gretha en omgekeerd)*

Guus: *(heel boos)* Ja, dat betekent dat...

de Kroon: Dus... u woont hier?

Gretha: Ja, wij wonen hier... *(boos)* En wie zijn jullie? Waar halen jullie de lef vandaan zomaar ons huis binnen te stormen? Onbeschofte vlegels..!

Jansen: Hoe durft u een rechercheur van de politie een onbeschofte vlegel te noemen?

Guus: Politie...? Rechercheur?

Johanna: Ja, boer... Dit zijn politiemannen uit de stad. Die zijn gekomen voor het fonteinfeest. Ze helpen onze eigen politieagent.

de Kroon: Mevrouwtje we zijn geen gewone politieagenten... Wij zijn rechercheurs...

Jansen: Ja, wij lossen misdaden op of proberen die te voorkomen.

Guus: Misdaden? Hier ?

de Kroon: Ja... het is bekend geworden dat er in dit dorp iets in de lucht hangt.

Johanna: *(naar boven kijkend)* In de lucht?

Jansen: Figuurlijk bedoeld mevrouwtje... Hier broeit wat... Ik ruik het.

Guus: Dat zal het hooi zijn.

Jansen: Nee... *(hij kijkt Guus strak aan)* ik ruik..

Gretha: Mensenvlees?

Jansen: U wordt al weer beledigend mevrouw. Nee ik ruik hier misdaad... En de reuk is heel sterk... Per slot van rekening is er net een aanslag op deze mevrouw gepleegd... *(wijst op Johanna)*

Gretha: Een aanslag? Op Johanna? Wanneer dan?

Johanna: Toen ik een poosje geleden de kamer binnenkwam, u sliep nog, was hier een inbreker aan het werk...

Guus en Gretha: Een inbreker?

Johanna: Ja... Hij bedreigde mij met een pistool. Ik ben weggerend en wilde Dirks halen, maar die was er niet en toen zijn deze twee agenten uit de stad meegekomen.

Jansen: Rechercheurs mevrouwtje... geen agenten...

Guus: Nou... dan had je beter even op Dirks kunnen wachten. Met deze figuren... *(de rechercheurs willen net boos reageren, maar Gretha stelt snel de volgende vraag)*

Gretha: Wat is dat nou met die inbreker?

de Kroon: Die moet nog in huis zijn. Buiten hebben we niemand zien vluchten.

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto